

Τα δικαιώματά σου

Ο Νόμος σου παρέχει τη δυνατότητα να μάθεις ποιος διατηρεί πληροφορίες για το άτομό σου, το λόγο για τον οποίο τις συλλέγει και αν τις ανακοινώνει ή τις κοινοποιεί σε άλλους. Ο Νόμος αυτός σου παρέχει το δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες που σε αφορούν και παρεμπόδισης της χρησιμοποίησής τους για συγκεκριμένους σκοπούς.

Στις πλείστες περιπτώσεις εσύ είσαι ο καλύτερος προστάτης των πληροφοριών αυτών. Η διατήρηση, από εσένα τον ίδιο, όσο το δυνατό μεγαλύτερου ελέγχου στις πληροφορίες που σε αφορούν, μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη προστασία της ιδιωτικής σου ζωής.

Πως μπορείς να προστατεύσεις τις πληροφορίες που σε αφορούν

Στην καθημερινή μας ζωή ο καθένας από εμάς παρέχει πληροφορίες που τον αφορούν χωρίς δεύτερη σκέψη. Είναι σημαντικό να γνωρίζεις πώς και πότε εσύ θα δώσεις πληροφορίες που σε αφορούν και να είσαι σαφής και κατηγορηματικός όταν σου ζητούνται πληροφορίες που εσύ δεν θεωρείς απαραίτητες.

Μπορείς εσύ ο ίδιος να προστατεύσεις τις πληροφορίες που σε αφορούν με διάφορους τρόπους όπως:

- Να διαβάζεις πάντοτε τα μικρά γράμματα πάνω σε αιτήσεις ή άλλα έντυπα. Με την υπογραφή σου μπορεί να δώσεις στον οργανισμό/ εταιρεία/ Υπηρεσία την άδεια να διοχετεύσει σε άλλους τις δικές σου πληροφορίες ή να τις χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς.
- Να προσέξεις ότι δεν δίνεις πληροφορίες που δεν είναι πραγματικά αναγκαίες. Να θυμάσαι ότι έχεις πάντοτε το δικαίωμα να ερωτάς το λόγο για τον οποίο πρόκειται να συλλεχθούν συγκεκριμένες πληροφορίες πριν να τις δώσεις.
- Να είσαι προσεκτικός όταν δίδεις πληροφορίες διά τηλεφώνου. Αν κάποιος σε καλέσει στο τηλέφωνο, σιγουρέψου πρώτα ότι πρόκειται για το πρόσωπο το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι, πριν να του δώσεις οποιαδήποτε πληροφορία που σε αφορά.
- Όταν χρησιμοποιείς το διαδίκτυο, πριν να δώσεις οποιοσδήποτε πληροφορίες που σε αφορούν, ψάξε για πολιτικές και αναφορές για την προστασία της ιδιωτικής ζωής (privacy policy) και διασφάλισε ότι είναι σε γνώση σου ο τρόπος με τον οποίο οι πληροφορίες που σε αφορούν θα χρησιμοποιηθούν.
- Να ελέγχεις τα χαρακτηριστικά ασφαλείας που διαθέτουν οι διάφορες ιστοσελίδες. Αν, για οποιοδήποτε λόγο έχεις αμφιβολία, έχεις τη δυνατότητα να ζητήσεις από τον οργανισμό να ξεκαθαρίσει οτιδήποτε δεν αντιλαμβάνεσαι.
- Αν σκοπεύεις να δώσεις πληροφορίες που σε αφορούν σε οργανισμούς που βρίσκονται εκτός Κύπρου, φρόντισε να ελέγξεις προηγουμένως τις πολιτικές και τις διαδικασίες που ακολουθούνται. Τέτοια περίπτωση θεωρείται ειδικά η περίπτωση κατά την οποία διοχετεύεις πληροφορίες μέσω του διαδικτύου.

Σε τελική ανάλυση, οι πληροφορίες που σε αφορούν ανήκουν σε σένα. Θα πρέπει να διασφαλίσεις, πριν τις δώσεις, ότι είναι σε γνώση σου ποιο είναι το πρόσωπο που συλλέγει τις πληροφορίες αυτές, ο λόγος για τον οποίο συλλέγονται και πως θα χρησιμοποιηθούν.

Πώς μπορεί να σε βοηθήσει ο Νόμος

Σε κάποιες περιπτώσεις, παρά το γεγονός ότι επέδειξες τη δέουσα προσοχή κατά την παροχή πληροφοριών που σε αφορούν, είναι δυνατό να αντιμετωπίσεις προβλήματα. Οι πληροφορίες που τηρούνται μπορεί να είναι λανθασμένες ή ανακριβείς· μπορεί να δοθούν σε κάποιο πρόσωπο που εσύ δε θέλεις να τις δει· ή μπορεί να αρχίσουν να λαμβάνεις ανεπιθύμητα διαφημιστικά ηλεκτρονικά ή άλλα μηνύματα.

Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001 σου παρέχει ορισμένα δικαιώματα για να προστατεύσεις τον εαυτό σου από τέτοιου είδους προβλήματα.

Έχεις το δικαίωμα ενημέρωσης (Άρθρο 11)

Όταν κάποιο πρόσωπο συλλέγει πληροφορίες που σε αφορούν, θα πρέπει να σε ενημερώνει για την ταυτότητά του και τους λόγους για τους οποίους τις χρειάζεται. Θα πρέπει να σε ενημερώνει σχετικά με τα πρόσωπα στα οποία θα δοθούν οι πληροφορίες αυτές και να φέρει σε γνώση σου ότι έχεις τη δυνατότητα να λαμβάνεις αντίγραφα οποιωνδήποτε πληροφοριών που τυχόν διατηρεί και που σε αφορούν.

Έχεις το δικαίωμα πρόσβασης και διόρθωσης στις πληροφορίες που τηρούνται σχετικά με το πρόσωπό σου (Άρθρο 12)

Έχεις το δικαίωμα να ζητήσεις και να λάβεις αντίγραφο οποιωνδήποτε πληροφοριών που τηρούνται σχετικά με το πρόσωπό σου υποβάλλοντας γραπτό για το σκοπό αυτό αίτημα. Μπορείς να ζητήσεις από οποιοδήποτε οργανισμό ή φυσικό πρόσωπο να σε ενημερώσει ποιες πληροφορίες διατηρεί που σε αφορούν. Για παράδειγμα, μπορείς να υποβάλεις αίτημα στην τράπεζα με την οποία συνεργάζεσαι, σε μία Δημόσια Υπηρεσία, στον εργοδότη σου, σε ασφαλιστική εταιρεία ή σε γιατρό.

Αν έχει περιέλθει σε γνώση σου ότι πληροφορίες που τηρούνται από οποιοδήποτε σχετικά με το πρόσωπό σου είναι λανθασμένες ή ανακριβείς, έχεις δικαίωμα να ζητήσεις τη διόρθωσή τους. Το ποσό των 17 ευρώ θα σου επιστραφεί αν το αίτημα σου για διόρθωση κριθεί βάσιμο.

Το φυσικό πρόσωπο ή ο οργανισμός που διατηρεί πληροφορίες που σε αφορούν πρέπει να σου απαντήσει γραπτώς μέσα σε τέσσερις εβδομάδες.

Δικαίωμα αντίρρησης (Άρθρο 13)

Όταν πρόσωπο ή οργανισμός προβαίνει σε επεξεργασία των δεδομένων σου με βάση το ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας ή με βάση το ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει έχεις δικαίωμα να αντιταχθείς για λόγους που σχετίζονται άμεσα με την προσωπική σου κατάσταση. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να απευθυνθείς εγγράφως στον οργανισμό ή το φυσικό πρόσωπο που διατηρεί πληροφορίες που σε αφορούν και να εξηγήεις ξεκάθαρα ποιο είναι το αίτημά σου. Το δικαίωμα αυτό ασκείται με την καταβολή του ποσού των 17 Ευρώ.

Το φυσικό πρόσωπο ή ο οργανισμός πρέπει να απαντήσει στο αίτημά σου γραπτώς μέσα σε δεκαπέντε ημέρες. Πρέπει να αναφέρουν τις ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί ή να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους δεν έχουν προβεί σε καμία ενέργεια.

Οι πληροφορίες που αφορούν το πρόσωπό σου δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών εξ αποστάσεως (Άρθρο 15)

Εκτός αν εσύ έχεις δώσει τη γραπτή συγκατάθεσή σου, οι πληροφορίες που σε αφορούν δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται σε σχέση με δραστηριότητες προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών εξ αποστάσεως όπως για παράδειγμα τηλεφωνήματα, διαφημιστικά έντυπα ή διαφημιστικά ηλεκτρονικά μηνύματα.

Έχεις δικαίωμα αποζημίωσης (Άρθρο 17)

Αν φυσικό πρόσωπο ή οργανισμός σου προκάλεσε ζημία λόγω κακού χειρισμού των πληροφοριών που σε αφορούν, έχεις το δικαίωμα να διεκδικήσεις αποζημίωση από αυτούς.

Χρησιμοποίησε τα δικαιώματά σου που απορρέουν από το Νόμο

Τα πιο πάνω δικαιώματα θα σε βοηθήσουν να διασφαλίσεις ότι οι οργανισμοί που χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που σε αφορούν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το Νόμο. Αν εσύ έχεις οποιοδήποτε πρόβλημα με τον τρόπο που οι πληροφορίες αυτές τυχάνουν χειρισμού, μπορείς να χρησιμοποιήσεις το δικαίωμα πρόσβασης που έχεις. Όταν αποκτήσεις αντίγραφο των πληροφοριών που σε αφορούν από τον οργανισμό, θα είσαι σε θέση να αξιολογήσεις κατά πόσο οι πληροφορίες αυτές είναι ορθές και αν ο οργανισμός χρειάζεται τις πληροφορίες αυτές. Να θυμάσαι ότι, αν ο οργανισμός διατηρεί ανακριβείς πληροφορίες που σε αφορούν, υποχρεούται να τις διορθώσει και αν δεν υφίσταται λόγος διατήρησής τους, υποχρεούται να τις διαγράψει.

Αν, για οποιοδήποτε λόγο, περιέλθει σε γνώση σου ότι φυσικό πρόσωπο ή οργανισμός που διατηρεί πληροφορίες που σε αφορούν δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Νόμο, έχεις το δικαίωμα να προσφύγεις στον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Ο Επίτροπος θα αξιολογήσει κατά πόσο το φυσικό πρόσωπο ή ο οργανισμός ενεργεί μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής του Νόμου και θα σε συμβουλευσει ανάλογα με τα συμπεράσματα που έχει εξάγει και οποιαδήποτε ενέργεια στην οποία σκοπεύει να προβεί.

Π.Χ.

Ένας νεαρός φοιτητής επιβάτης σε λεωφορείο έθετε τον εαυτό του σε κίνδυνο χωρίς ο ίδιος να το γνωρίζει. Με την πληρωμή των λογαριασμών του από το τηλέφωνο στο λεωφορείο, είπε στο πρόσωπο με το οποίο μιλούσε τηλεφωνικά, καθώς και σε όλους τους επιβάτες στο λεωφορείο που βρίσκονταν τόσο κοντά του ώστε να είναι σε θέση να ακούουν τη συζήτησή του, το όνομά του, τη διεύθυνσή του, τον αριθμό του τραπεζικού λογαριασμού του, την ημερομηνία λήξης της πιστωτικής του κάρτας, και τον αριθμό ασφαλείας. Οποιοσδήποτε από τους επιβάτες του λεωφορείου θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες αυτές για την αγορά προϊόντων τηλεφωνικά.

Π.Χ.

Μία νεαρή μητέρα έδωσε πληροφορίες που αφορούσαν το πρόσωπό της χωρίς δεύτερη σκέψη. Της τηλεφώνησε ένας άντρας ο οποίος προσφέρθηκε να την ενημερώσει κατά πόσο αυτή είχε δικαίωμα σε κάποια πρόσθετα ωφελήματα και της ζήτησε τον αριθμό της ταυτότητάς της. Μετά από αυτό περιήλθε σε γνώση της ότι ο αριθμός της ταυτότητάς της διέρρευσε σε αρκετούς οργανισμούς χωρίς την άδειά της.

Π.Χ.

Ένας επιχειρηματίας, ο οποίος ήθελε να κάνει έκπληξη στην κόρη του για τα γενέθλιά της, αγόρασε εισιτήρια για το αγαπημένο της ποπ συγκρότημα. Δήλωσε τη διεύθυνση της εργασίας του στο έντυπο της αίτησης για να μην μάθει η κόρη του για την έκπληξη. Όμως δεν είχε διαβάσει τα μικρά γράμματα στο έντυπο τα οποία υποδείκνυαν ότι οι πληροφορίες που τον αφορούσαν θα δίνονταν σε άλλους. Έκτοτε νιώθει μεγάλη αμηχανία λόγω του μεγάλου αριθμού διαφημιστικών εντύπων για εφήβους που του αποστέλλονται στην εργασία του.
